

د چاپ کال: ۷ ۹ ۱۳ هـ . ش.





# ملي سرود

داعزت دهرافغان دی هر بچی یې قهرمان دی د بلوڅو د ازبکو د برکمنو د تاجکو د ترکمنو د تاجکو پامیریان، نورستانیان هم پشه بان هم ایماق، هم پشه بان لکه لمر پرشنه آسمان لکه زړه وي جاویدان وایوالله اکبر وایوالله اکبر

دا وطن افغانستان دی کور د تورې کور د سولې کور د تورې دا وطن د ټولو کور دی د پښتون او هـزاره وو ورسره عرب، گوجر دي براهوي دي، قزلباش دي براهوي دي، قزلباش دي دا هېواد به تل ځليږي په سينه کې د آسيا به نوم د حق مودی رهبر





# د رسامۍ هنر

دريم ټولگي

د چاپ کال: ۱۳۹۷ هـ. ش.

### د کتاب ځانگړتياوې

\_\_\_\_\_

مضمون: د رسامۍ هنر

مؤلفين: د تعليمي نصاب د هنر برخې د درسي کتابونو مؤلفين

اډيټ کوونکي: د پښتو ژبې د اډيټ ديپارتمنت غړي

ټولگى: دريم

د متن ژبه: پښتو

انکشاف ورکوونکی: د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تألیف لوی ریاست

**خپروونکی:** د پوهنې وزارت د اړيکو او عامه پوهاوي رياست

د چاپ کال: ۱۳۹۷ هجري شمسي

د چاپ ځای: کابل

چاپخونه: بهیر مطبعه

برېښناليک پته: curriculum@moe.gov.af

\_\_\_\_\_

د درسي کتابونو د چاپ، وېش او پلورلو حق د افغانستان اسلامي جمهوريت د پوهنې وزارت سره محفوظ دی. په بازار کې يې پلورل او پېرودل منع دي. له سرغړوونکو سره قانونی چلندکيږي.

#### د پوهنې د وزير پيغام

#### اقرأ باسم ربك

د لوى او بښونكي خداى ﷺ شكر په ځاى كوو، چې موږ ته يې ژوند رابښلى، او د لوست او ليک له نعمت څخه يې برخمن كړي يو، او د الله تعالى پر وروستي پيغمبر محمد مصطفى ﷺ چې الهي لومړنى پيغام ورته (لوستل) و، درود وايو.

څرنگه چې ټولو ته ښکاره ده ۱۳۹۷ هجري لمريز کال د پوهنې د کال په نامه ونومول شو، له دې امله به د گران هېواد ښوونيز نظام، د ژورو بدلونونو شاهد وي. ښوونکی، زده کوونکی، کتاب، ښوونځی، اداره او د والدينو شوراگانې د هېواد د پوهنيز نظام شپږگوني بنسټيز عناصر بلل کيږي، چې د هېواد د ښوونې او روزنې په پراختيا او پرمختيا کې مهم رول لري. په داسې مهم وخت کې د افغانستان د پوهنې وزارت د مشرتابه مقام، د هېواد په ښوونيز نظام کې د ودې او پراختيا په لور بنسټيزو بدلونونو ته ژمن دی.

له همدې امله د ښوونيز نصاب اصلاح او پراختيا، د پوهنې وزارت له مهمو لومړيتوبونو څخه دي. همدارنگه په ښوونځيو، مدرسو او ټولو دولتي او خصوصي ښوونيزو تأسيساتو کې، د درسي کتابونو محتوا، کيفيت او توزېع ته پاملرنه د پوهنې وزارت د چارو په سر کې ځای لري. موږ په دې باور يو، چې د باکيفيته درسي کتابونو له شتون پرته، د ښوونې او روزنې اساسي اهدافو ته رسېدلي نشو.

پورتنيو موخو ته د رسېدو او د اغېزناک ښوونيز نظام د رامنځته کولو لپاره، د راتلونکي نسل د روزونکو په توگه، د هېواد له ټولو زړه سواندو ښوونکو، استادانو او مسلکي مديرانو څخه په درناوي هيله کوم، چې د هېواد بچيانو ته دې د درسي کتابونو په تدريس، او د محتوا په لېږدولو کې، هيڅ ډول هڅه او هاند ونه سپموي، او د يوه فعال او په ديني، ملي او انتقادي تفکر سمبال نسل په روزنه کې، زيار او کوښښ وکړي. هره ورځ د ژمنې په نوي کولو او د مسؤوليت په درک سره، په دې نيت لوست پيل کړي، چې د نن ورځې گران زده کوونکي به سبا د يوه پرمختللي افغانستان معماران، او د ټولنې متمدن او گټور اوسېدونکي وي.

همدا راز له خوږو زده کوونکو څخه، چې د هېواد ارزښتناکه پانگه ده، غوښتنه لرم، څو له هر فرصت څخه گټه پورته کړي، او د زده کړې په پروسه کې د ځيرکو او فعالو گلړونوالو په توگه، او ښوونکو ته په درناوي سره، له تدريس څخه ښه او اغېزناکه استفاده وکړي.

په پای کې د ښوونې او روزنې له ټولو پوهانو او د ښوونيز نصاب له مسلکي همکارانو څخه، چې د دې کتاب په ليکلو او چمتو کولو کې يې نه ستړې کېدونکې هلې ځلې کړې دي، مننه کوم، او د لوی خدای ﷺ له دربار څخه دوی ته په دې سپيڅلې او انسان جوړوونکې هڅې کې بريا غواړم.

د معياري او پرمختللي ښوونيز نظام او د داسې ودان افغانستان په هيله چې وگړي ېې خپلواک، پوه او سوکاله وي.

> د پوهنې وزير دکتور محمد ميرويس بلخي



مخ	سرليك
يل	۱-گل رسه
٣	٢- آلوبالو.
ى رسمه	۳- دکتاب
و شكلونو رسم٧	٤-د منظمو
و انگورو رسم ٩	٥-د ناک او
او پیاز رسمول	٦-دگازرو
ِ منبي رسمول	۷-د انار او
ې رسمول	۸-د کوترې
ي رسمول	٩- د طوط
رسمول	۱۰- د کور
او كاچوغې رسمول	۱۱-د پنجې
، رسمول	۱۲-د توپ
لذ څخه دگل جوړول	
ارق (مرخېړي) رسمول	۱۶- د سم
ت رسمول	
و د وږي رسمول	
ې او بشقاب رسمول ٣٣	
٣٥ان رسمه ا	_

C	سريت -
٣٧	۱۹- د پتنگ د انځور رسمول
٣٩	۲۰-دگل ډيزاين کول
٤١	۲۱- د صراحي رسمول
٤٣	۲۲- دکب رسمول
٤٥	۲۳-د ټوپۍ(خولۍ) رسمول
٤٧	۲۲-د چترۍ رسمول
٤٩	٢٥-د شمعې رسمول
٥١	۳ ۲ - ټاپه
٥٣	۲۷-د الوتکې رسمول
00	۸ ۲-د رنگونو ترکیب
o V	۲۹-د چرگوړي رسمول

٠٣٠ د موټر رسمول .....٩٥

#### دويمه برخه:

س ل کئ

له ۲۱ څخه تر ۲۷ مخ پورې د ښوونکي لارښود پورې اړه لري.

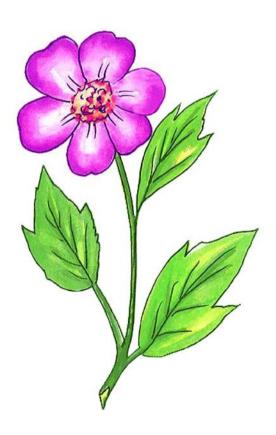
### د گل رسمول

موخه: زده کوونکي به گل رسم او رنگه کړای شي.





١- په لاندې رسم کې څه وينئ؟



٣



#### درکړل شوي رسم ته په پاملرنې سره گل په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.





١



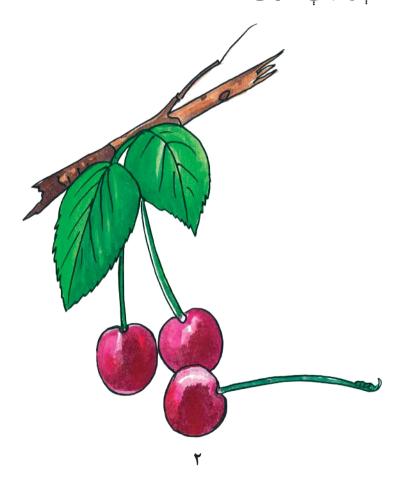
زده کوونکي دې ورکړل شوي شکل ته په پاملرنې سره، گل په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړي.

### آلوبالو

موخه: زده کوونکي به آلوبالو رسم او رنگه کړای شي.

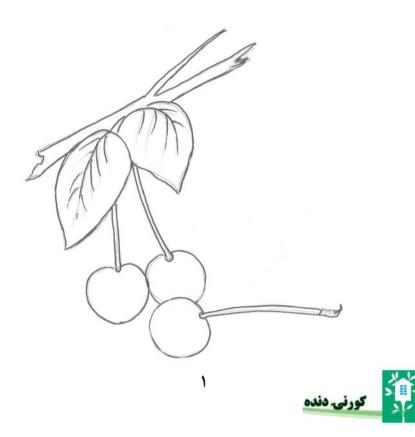


١- په لاندې رسم کې څه وينئ؟





زده کوونکي دې د آلوبالو رسم ته په ځېر سره وگوري، بهرني خطونه دې د شکل له مخې رسم او رنگه کړي.



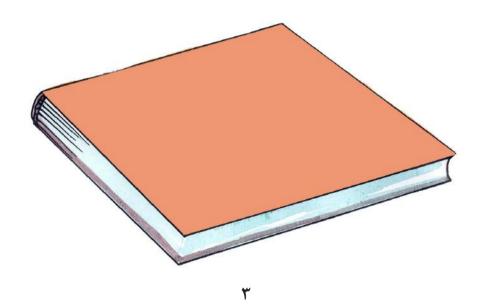
زده کوونکي دې پورتنی شکل په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړي.

### د کتاب رسم

موخه: زده کوونکي به وکولای شي کتاب رسم او رنگه کړای شي.

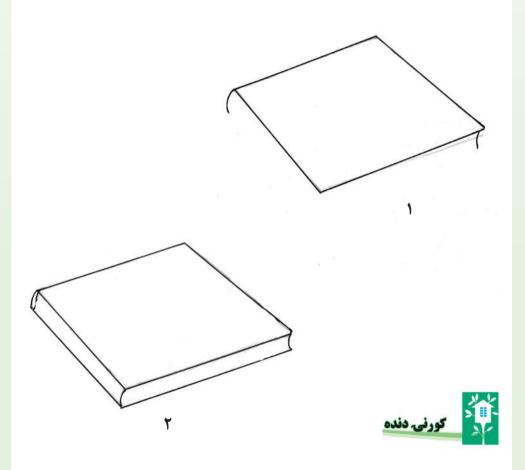


۱-کله مو د کتاب رسم لیدلی دی؟





زده کوونکي دې د کتاب رسم ته په ځېر وگوري، هغه دې په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړي.



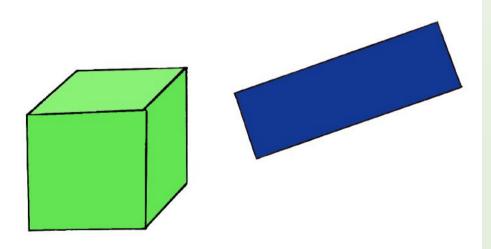
زده کوونکي دې د کتاب رسم ته پاملرنه وکړي، د هغه پړاوونه دې په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړي.

### د منظمو شکلونو رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي شکلونه رسم او رنگه کړي.

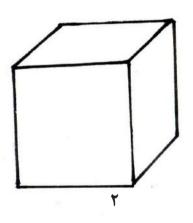


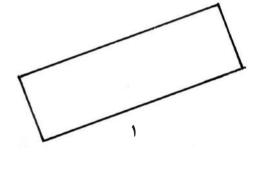
١- كله مو لاندې شكلونه ليدلي دي؟





#### زده کوونکي دې لاندې شکلونه رسم او رنگه کړي.









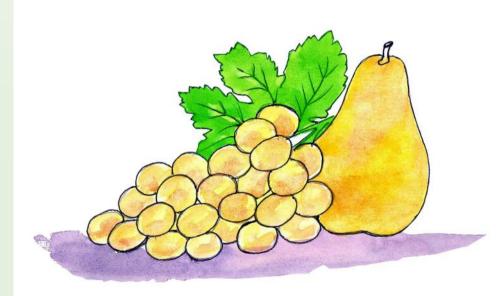
زده کوونکي دې د (۱-۲) شکل په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړي.

### د ناک او د انگورو رسم

موخه: زده کوونکي به وکولای شي انگور او ناک رسم او رنگه کړي.

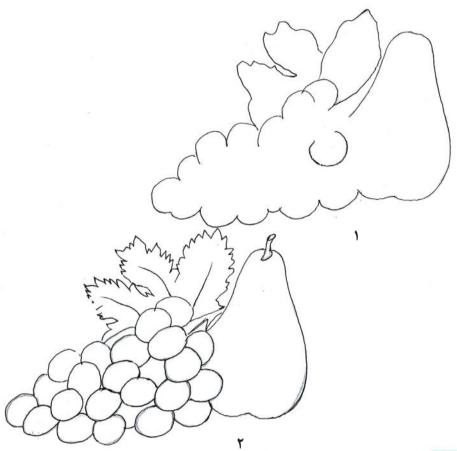


۱- په لاندې شکل کې کومې ميوې وينئ؟





زده کوونکي دې د مېوو شکل او رنگ ته پاملرنه وکړي، بيا دې رسم او رنگه کړي.



#### کورنۍ دنده



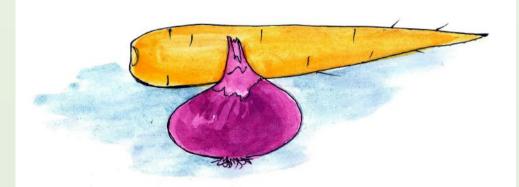
زده کوونکي دې انگور او ناک پړاو په پړاو رسم او رنگه کړي.

### د گازرو او پیازو رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي پياز او گازره رسم او رنگه کړي.

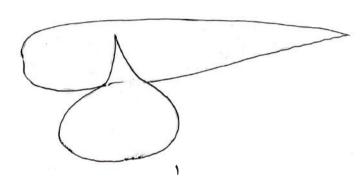


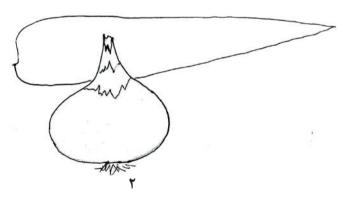
١- په لاندې شكل كې كوم سابه وينئ؟





#### زده کوونکي دې (۱-۲) شکل ته په کتو سره سابه رسم او رنگه کړي.







زده کوونکي دې سابه په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړي.

## د انار او منبي رسمول

موخه: زده کوونکي به د انار او مڼې رسمول زده کړي.

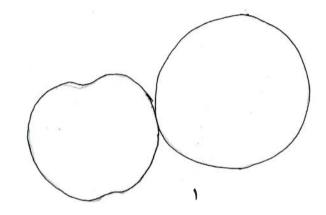


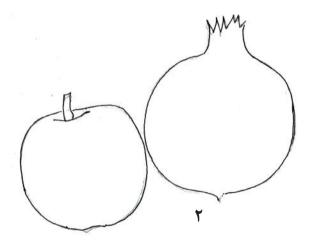
۱- کله مو انار او مڼه رسم او رنگه کړې دي؟





#### لاندېنيو شکلونو ته په ژورې پاملرنې سره، هغه رسم او رنگه کړئ.







انار او مڼه په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.

### د کوترې رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي کوتره رسم او رنگه کړي.

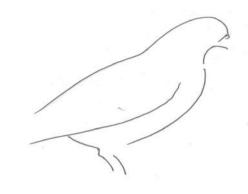


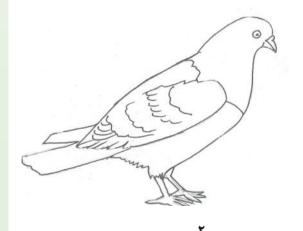
١- په لاندې انځور کې کوم الوتونکي وينئ؟





زده کوونکي دې انځورونو ته وگوري، بيا دې هغه په کتابچو کې رسم او رنگه کړي.







کوتره په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.

### د طوطي رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي، طوطي رسم او رنگه کړي.

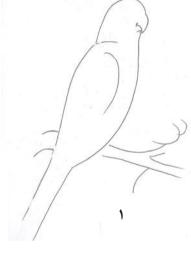


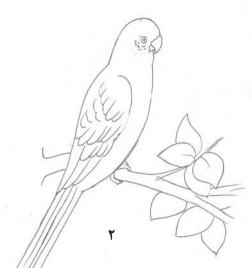
۱- تاسو طوطي ليدلى دى؟





### زده کوونکي دې لاندې انځور په کتابچو کې پړاو په پړاو رسم کړي.







طوطي په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.

### د کور رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي کور رسم او رنگه کړي.



۱- آیا تاسو تراوسه کور رسم کړی دی؟





#### لاندې انځور ته په پاملرنې سره هغه په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.





۲



هر زده کوونکی دې سيوري او رڼا ته په پاملرنې سره خپل کور رسم کړي.

# د پنجې او کاچوغې رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي کاچوغه او پنجه رسم او رنگه کړي.

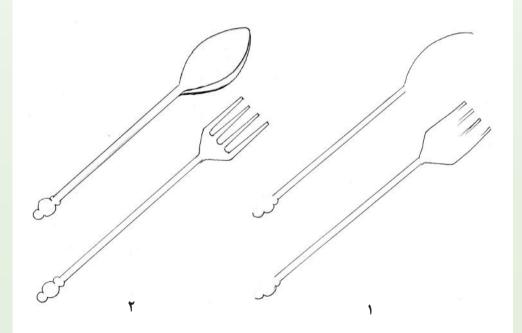


١- آيا تاسو تراوسه كاچوغه او پنجه رسم كړي دي؟





لاندې انځور د رسمولو پړاوونو ته په کتو سره، هغه په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.





د کاچوغې او پنجې انځورونو ته په کتو، هغه پړاو په پړاو رسم او رنگه کړئ.

### د توپ رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي چې توپ رسم او رنگه کړي.

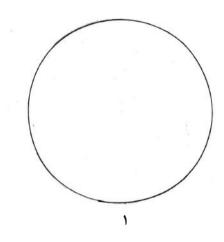


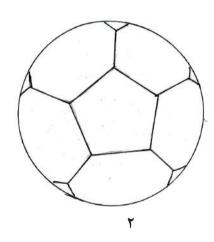
١- په لاندې انځور کې څه وينئ؟





د توپ د رسمولو پړاوونو ته په کتو سره هغه په خپلو کتابچو کې رسم او رنګه کړئ.







د توپ د (۱-۲) انځور پړاوونو ته په کتو سره رسم او رنگه کړئ.

### له کاغذ څخه د گل جوړول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي چې له کاغذ څخه گل جوړ کړي.



۱- کله مو له کاغذ څخه کوم شکل جوړ کړی دی؟



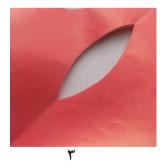




له کاغذ، سریښ، رنگه پنسلونو او بیاتي څخه په گټې اخیستنې سره لاندې شکلونه جوړ او رنگه کړئ.









له كاغذ، سريښ، رنگه پنسلونو او بياتي څخه په گټې اخيستنې سره يو گل او يا له خپلې خوښې سره سم يو شكل جوړ او بيا يې رنگه كړئ.

### د سمارق (مرخبري) رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي مرخېړی رسم او بيا يې رنگه کړي.



١- آيا تاسې پوهېږئ چې لاندې شکل د څه شي دی؟





د مرخېړي د رسمولو پړاوونو ته په کتو سره هغه په خپلو کتابچو کې رسم او بيا يې رنگه کړئ.



### کورنۍ دنده

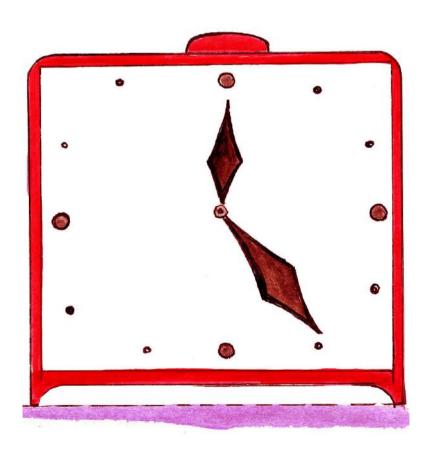


### د ساعت رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي، ساعت رسم او رنگه کړي.

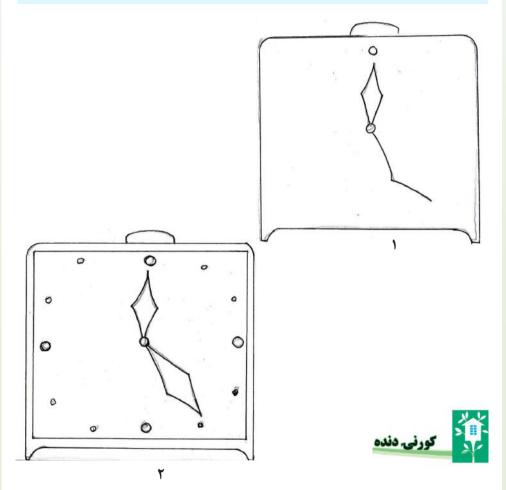


١- ٌ په لاندې انځور کې څه وينئ؟





لاندې انځور ته ژوره پاملرنه وکړئ، بيايې پړاو په پړاو په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.



په خپلو کتابچو کې ساعت رسم او رنگه کړئ.

## د غنمو د وږي رسمول

موخه: زده کوونکي به لاندې انځور ته په ځیر سره وگوري، د هغه د رسمولو پړ اوونو ته په کتو سره به یې رسم او رنگه کړي.

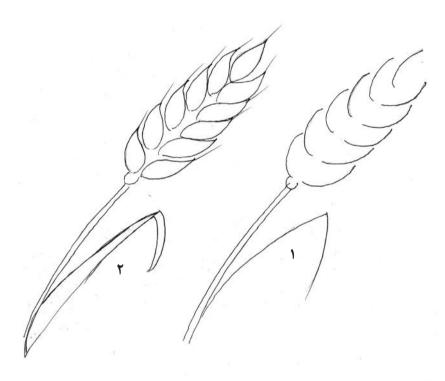


۱- تاسو کله د غنمو وږی رسم او رنگه کړیدی؟





د (۱-۲) انځورونو ته په پاملرنې سره د غنمو وړي په خپلو کتابچو کې رسم او بيا يې رنگه کړئ.





زده کوونکي دې له خپلې خوښې سره سم د غنمو وړي رسم او رنگه کړي.

# د کاسې او بشقاب رسمول

موخه: زده کوونکي به بشقاب او کاسه رسم او رنگه کړي.



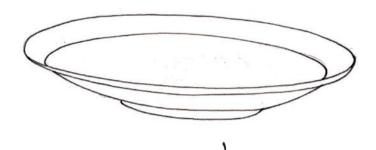
١- تاسې لاندې انځورونه پېژنئ چې د څه شي انځورونه دي؟

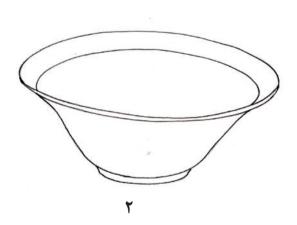






د کاسې او بشقاب انځورونه ژور وگورئ، هغو ته په کتو سره له (۱-۲) انځورونو سره سم يې په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.







بشقاب، کاسه په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.

# د گلدان رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي، گلدان رسم او رنگه کړي.

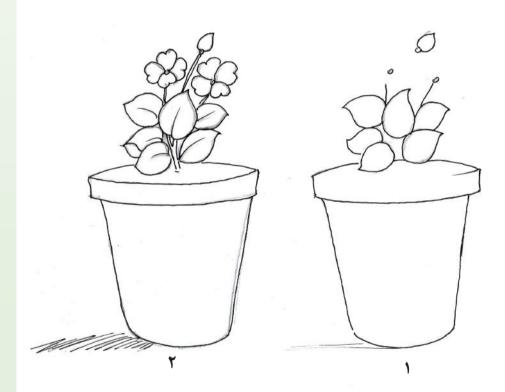


١- په لاندې انځور کې څه وينئ؟





د (۱-۲) انځورونو پړاوونو ته په کتو سره گلدانۍ په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.





د گلدان انځور په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.

# د پتنگ د انځور رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي پتنگ رسم او رنگه کړي.



١- په لاندې انځور کې څه وينئ؟





### لاندې انځور ته ژوره پاملرنه وکړئ، پتنگ رسم او بيا يې رنگه کړئ.





يو کاغذي لاسي کار جوړ کړئ او ټولګي ته يې راوړئ.

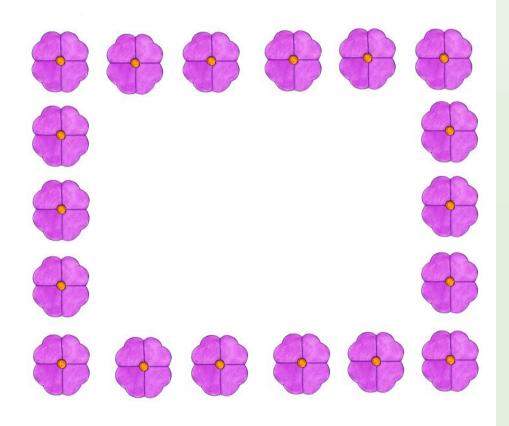
# د گل ډيزاين کول

موخه زده کوونکي به وکولای شي چې د گل له انځور څخه په گټې اخیستنو سره هغه ډیزاین کړي.



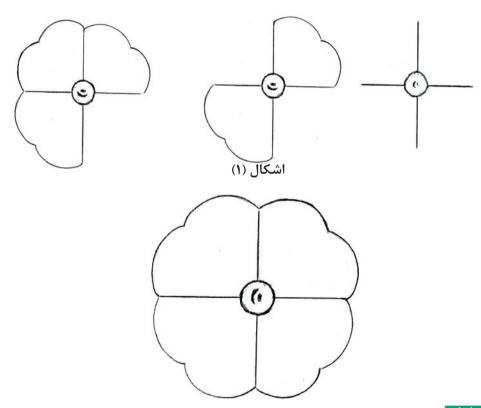


۱- کله مو د گل ډيزاين ليدلي دي؟





### د لاندې انځورونو پړاوونو ته په پاملرنې، گل ډيزاين او رنگه کړئ.





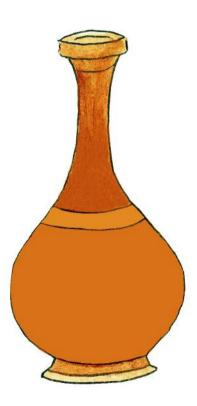
د کتاب له انځورونو سره سم په خپلو کتابچو کې گل رسم کړئ.

# د صراحي رسمول

موخه:زده کوونکي به وکولای شي چې صراحي رسم او رنگه کړي.

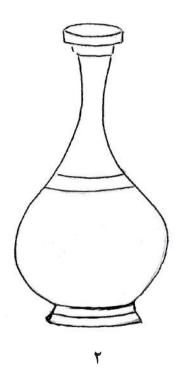


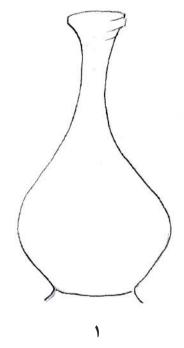
۱- کله مو صراحي ليدلې ده؟





د لاندې انځورونو پړاوونو ته په کتو سره هغه په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.





کورنۍ دنده



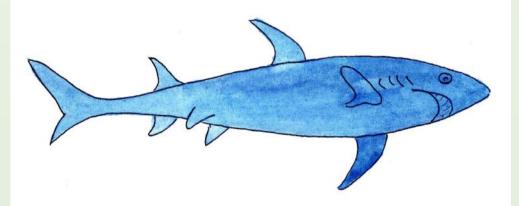
د صراحي انځور په خپلو کتابچو کې رسم او بيايې رنګه کړئ.

## د کب رسمول

موخه: د لاندې انځور پړاوونو ته په کتو سره، هغه په کتابچو کې رسم او بيا يې رنگه کړئ.

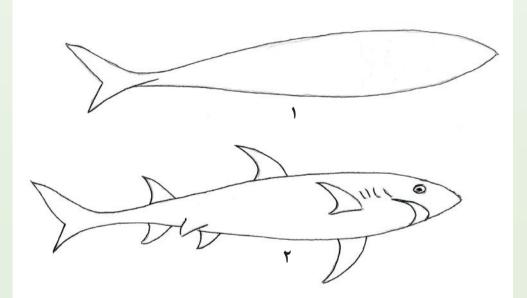


١- په لاندې شكل كې كوم شي وينئ؟





### لاندې انځور ته په کتو سره کب رسم او بيايې رنگه کړئ.





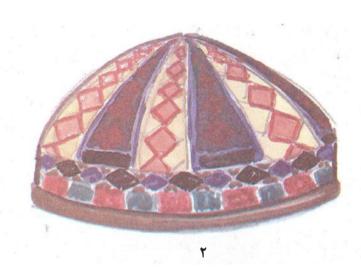
کب په خپلو کتابچو کې رسم او بيايې رنگه کړئ.

# د ټوپۍ (خولۍ) رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي خولۍ رسم او رنگه کړي.

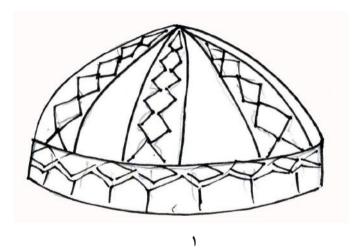


۱- آيا تر اوسه موكومه خولۍ رسم كړې ده؟





لاندې انځورته په پاملرنې سره خولۍ پړاو په پړاو رسم او بيايې رنگه کړئ.





کومه خولۍ مو چې خوښيږي، هغه رسم او بيايې رنگه کړئ.

## د چترۍ رسمول

موخه:زده کوونکي به د چترۍ د رسمولو او رنگولو وړتيا پيدا کړي.



١- په لاندې انځور کې څه وينئ؟ او له هغې څخه کومې گټې اخيستل کېږي؟





د چترۍ د رسمولو پړاوونو ته په پاملرنې، هغه په کتابچو کې رسم او بيا يې رنگه کړئ.



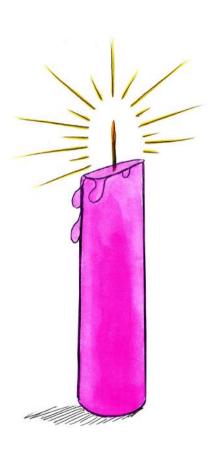
په خپلو کتابچو کې چترۍ رسم او بيا يې رنگه کړئ.

# د شمعې رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي شمع رسم او بيا يې رنگه کړي.

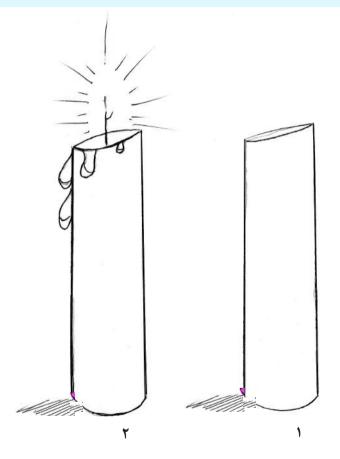


۱ - کله مو شمع رسم کړې ده؟





د شمعې د رسمولو پړاوونو ته په پاملرنې سره، هغه په خپلو کتابچو کې رسم او بيا يې رنگه کړئ.







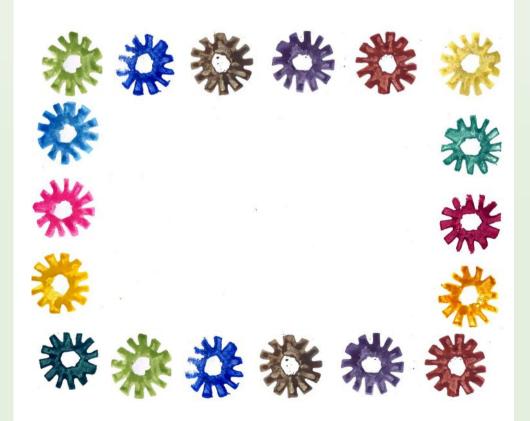
په خپلو کتابچو کې شمع رسم او بيا يې رنگه کړئ.

# ټاپه

موخه: زده کوونکي به وکولای شي له گازرې څخه په گټې اخیستنې سره ټاپه کاري وکړي.



١- كله مو له گازرې څخه په ټاپه كولو كې استفاده كړې ده؟





د لاندې انځور سره سم له گازرې ټاپه جوړه او د هغې په واسطه ټاپه کاري وکړئ.





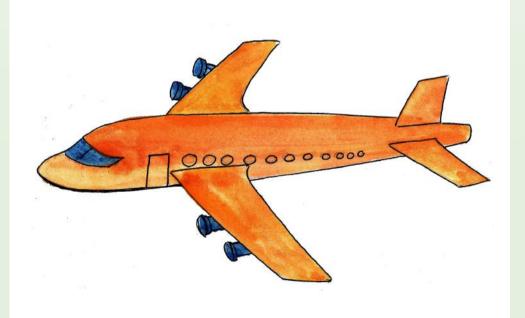
د خپلې کتابچې يو مخ د گازرې د ټاپې په واسطه ښکلي او ډيزاين کړئ.

# د الوتکې رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي الوتکه رسم او بیایې رنگه کړي.

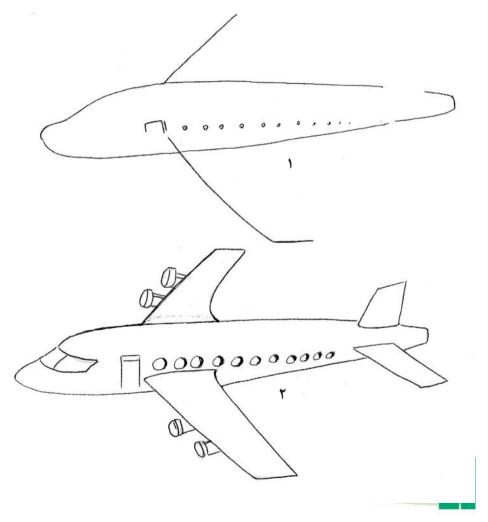


۱-کله مو الوتکه رسم کړې ده؟





د الوتکې د رسمولو پړاوونو ته په پاملرنې سره، هغه په خپلو کتابچو کې رسم او بيا يې رنگه کړئ.



په خپلو کتابچو کې الوتکه رسم او بيا يې رنگه کړئ.

## د رنگونو ترکیب

موخه زده کوونکي به و کولای شي درې رنگونه سره گډاو يو نوی رنگ ترې جوړ کړي.



١-په لاندې انځور کې څه شي وينئ؟























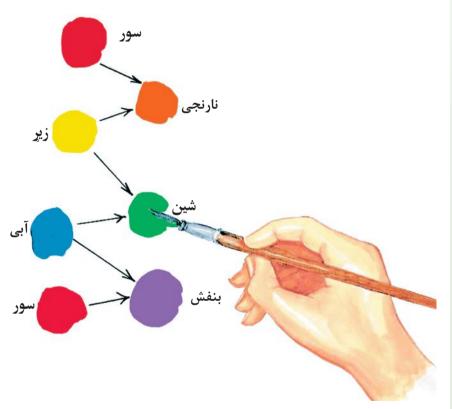








زده کوونکي دې اصلي رنگونه سره يو ځای او گډ کړي او له لاندې انځور سره سم دې نوي رنگونه جوړ کړي.



# کورنۍ دنده



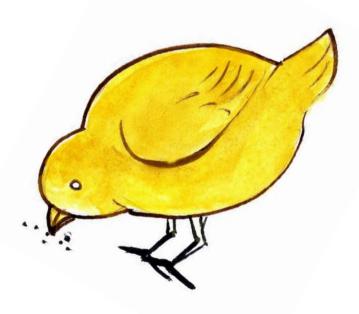
درې اصلي رنگونه له خپلې خوښې سره سم گډ او نوی رنگ ترې جوړ کړئ.

# د چرگوړي رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي چرگوړی رسم او بيا يې رنگه کړي.

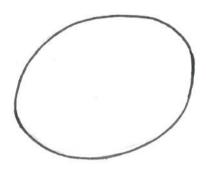


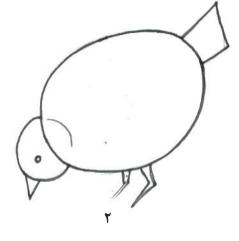
١- په لاندې انځور کې څه شي وينئ؟





زده کوونکي دې د لاندې انځور د رسمولو پړاوونو ته ژوره پاملرنه و کړي چر گوړی دې رسم او بيا دې رنگ کړي.







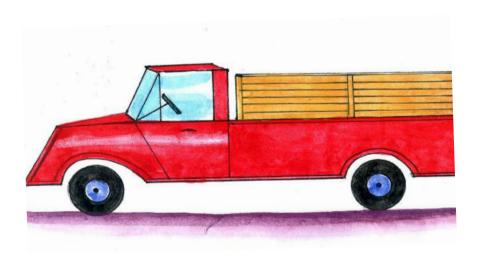
د چرگوړي د رسمولو پړاوونو ته په کتو سره، چرگوړی په کتابچو کې رسم او بيايې رنگه کړئ.

### د موټر رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي، موټر رسم او رنگه کړي.

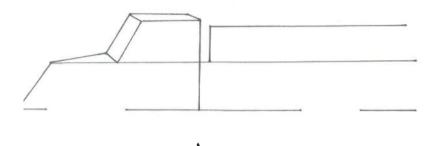


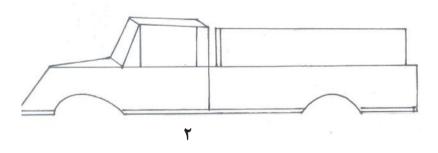
۱- کله مو د موټر انځور ایستلي دي؟





زده کوونکي دې د لاندې انځور پړاوونو ته پاملرنه وکړي، هغه دې په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړي.







له خپلې خوښې سره سم يو موټر په کتابچو کې رسم او بيا يې رنگه کړئ.

#### د رسامۍ هنر د تدریس لارښود

لومړی لوست(۱) مخ د تدریس وخت یو درسي ساعت

لومړی درسي ساعت

	گل	د لوست سرلیک
	د گل انځور له رسمولو سره د زده کوونکو بلدتيا.	عمومي موخه
لاندې	- له زدهکوونکو هیله کیږي چې د دې لوست په پاي کې	(پوهنيزې،
	موخې ترلاسه کړي. - زدهکوونکي به د يوه انځور له رسمولو سره بلد شي.	مهارتي
ينه پيدا	- يو شكل به د پنسل په واسطه رسم وكړاي شي. - د پنسل په واسطه د يوه شكل له رسمولو سره به يې م	او ذهنيتي، موخې
. هي. الله الله الله الله الله الله الله الل		
د رنگ	كتاب، كتابچه، قلم، پنسل، پنسل پاك، تباشير، برس،	د لوست مرستندویه
	قطۍ، د اوبو لوښې.	توكي.
	مشاهدوي او عملي	د ارزونې لارې
	ډله ييز او ځانگړي فعاليتونه، پوښتنې، ځوابونه	د تدریس لارې
۵	سلام اچول، د لنډ احوال پوښتنه، د نوي کال مبارکي، د ټولگي تنظيم، حاضرۍ اخيستل، او د دويم ټولگي د رسامۍ هنر د لوستونو يادونه.	لومړني يا مقدماتي فعاليتونه
۵	د انګیزې پارول	
	پوښتنه:	
	- آیاکله موگل رسم کړي دي؟	

وخت	د زده کوونکو فعالیتونه	د ښوونکي فعاليتونه
٣٥	- زدهکوونکي د ښوونکي لارښوونو ته ژوره	- د تختې پر مخ گل رسم، د هغې د رسم
دقيقه	پاملرنه کوي، هڅه کوي چې هغه عملي	د پړاوونو په اړوند زدهکوونکو ته معلومات
دفيقه	کړي.	ورکړئ.
	زدهکوونکي نوي انځور په خپلو کتابچو کې	د رسم د وروستي پړاو د رنگونو په اړوند
	د تختې له مخې رسموي.	زدهكوونكو ته معلومات وركړئ.
	د رسم وروستۍ مرحله د ښوونکي په	د زدهكوونكو كارونه وڅارئ.
	مرسته بشپړوي.	د زدهکوونکو کارونه و ارزوئ، د دوی د
	زدهکوونکي خپل نظافت ته پاملرنه کوي،	زياتې هڅونې په موخه يې رسمونه پر ديوال
	خپل لاسونه او جامې له رنگولو ساتي.	وځړوئ.

**ارزونه**: د خپل ډاډ ترلاسه کولو لپاره چې زدهکوونکو لوست زدهکړی او يا نه، د څو پوښتنو په کولو يې وارزوئ.

كورنۍ دنده: زدهكوونكو ته لارښوونه وكړئ چې د درسي كتاب له مخې رسم پړاو په پړاو تمرين كړي.

#### د ښوونکي لپاره اضافي معلومات

ماشومان له خپل عمر سره سم په لومړۍ دوره (۱-  $\mathfrak{m}$ ) ټولگيو پورې مينه لري چې د رسمولو له لارې، رنگول او د لاسي کارونو تر سره کول، د سيمې له ساده موادو، لکه: گلان، لرگي او ډول ډول کاغذونو څخه هغه شيان جوړ کړي چې د دوی په فکر او ذهن کې وي او نورو ته يې ښکاره کړي. د لومړۍ دورې ښوونکو ته پوره پوره پوره پته ده چې زدهکوونکي په دې دوره کې له ۱۵ څخه  $\mathfrak{m}$  دقيقو پورې په ډېره مينه رسمونه باسي، خو له دې زيات يې مينه کميږي، په دې صورت کې له دې زيات د هنري کارونو دوام ورته گټه نه لري، بلکي ځينې وختونه ورته زيان رسوي.

د (۷- ۹) کالو په عمر ماشومان ډېر وخت له ځان سره بوخت وي، په دې معنا چې ټول شيان له خپلې خوښې سره سم غواړي او تر سره کوي يې، له هغه کاره چې ورته ټاکل کيږي، که چيرې د ماشوم، د ماشوم د کورنۍ له ژوند او سيمې سره تړاو ولري، په دې وخت کې يې ماشومان په پوره مينه ترسره کوي چې زده کړه په چټکۍ تر سره کيږي.

#### د رسامۍ هنر د تدریس لارښود

دویم لوست(۳) مخ د تدریس وخت یو درسي ساعت لومړی درسي ساعت

	آلوبالو	د لوست سرلیک
تیا	په پنسل د آلوبالو له رسمولو سره د زده کوونکو بلد	عمومي موخې
لاندې	- له زدهكوونكو هيله كيږي چې د دې لوست په پاى كې موخې تر لاسه كړي: - زدهكوونكي به د آلوبالو له رسمولو سره بلدشي يو شكل به رسم كړاى شي د يوه شكل له رسمولو سره به مينه پيداكړي.	(پوهنيزې مهارتي او ذهنيتي) موخې
	ډله ييز او ځانگړي فعاليتونه، پوښتنې، ځوابونه	د تدریس لارې
د رنگ	کتاب، کتابچه، قلم، پنسل، پنسل پاک، تباشیر، برس، قطی، د اوبو لوښي.	دلوست ا <sub>ړ</sub> ين تو <i>کي</i> :
	مشاهدوي او عملي	د ارزونې لارې
۵	سلام اچول، د لنډ احوال پوښتنه، د ټولگي تنظيم، حاضرۍ اخيستل، د کورنۍ دندې کتنه، د تېر لوست يادونه او له نوي لوست سره يې ارتباط ورکول.	لومړني يا مقدماتي فعاليتونه
۵	د انګیزې پارول پوښتنه:	
	- آیا تا سو کله آلوبالو رسم کړي دي؟	

وخت	د زده کوونکو فعالیتونه	د ښوونكي فعاليتونه
٣٥	- زدهکوونکي د ښوونکي له لارښوونې سره	پر تختې آلوبالو رسم او د رسمولو د پړاوونو
دقیقه	هڅه کوي چې هغه عملي کړي.	په اړوند زدهکوونکوته معلومات ورکړئ.
	- زدهکوونکي د تختې له مخې رسم په	- د رسمولو د وروستي پړاو او رنگونو په
	خپلو كتابچو كې وباسي.	اړه معلومات ورکړئ.
	- د کار کولو پر وخت نظافت ته پاملرنه	- د زدهکوونکو کارونه و ارزوئ د دوی د
	كوي، لاسونه او كالي نه رنگوي.	هڅونې لپاره رسمونه پر ديوال و ځړوئ.

**ارزونه**: د خپل ډاډ د ترلاسه کولو لپاره چې زدهکوونکو لوست زدهکړي او يانه، له زدهکوونکو څخه څوپوښتنې وکړئ، هغوي، وارزوئ.

**کورنۍ دنده**:زدهکوونکو ته لارښوونه وکړئ چې پړ او په پړاو د درسي کتاب له مخې يو شکل رسم کړي.

#### د ښوونکي لپاره اضافي معلومات

- ۱- ماشومان رسمولو او د لاسي كارونو جوړولو ته وهڅوئ، هڅه وكړئ چې ځينې هنري فكرونه او انديښنې پكې تحريك شي.
- ۲- ځینو تفریحي کارونو، لکه: سیر علمي، کتابتونونو ته تگ، د کیسو ویلو او نورو پواسطه په دوی کې انگیزې را پیدا کړئ.
  - ٣- کله چې ماشومان تيارشول، هغوی پرېږدئ چې ژر ژر هنري کارونه پيل کړي.
  - ٤-په ابتكاري يا نوښتگرو فعاليتونو كې د نورو مضمونونو له موضوعاگانو څخه گټه واخلي.
    - ٥- په ټولگي کې د دوي د فکر او مفکورې د پراختيا لپاره له خبرو اترو څخه کار واخلئ.
- ٦ هغوى بوخت وساتئ، په مقابل كې هغه ستونزې چې د دوى د كار په وړاندې خنډونه جوړوي له مخې يې لرې كړئ.
- ۷- له ستونزو او مشكلاتو څخه يې خبر واوسئ، داسې شرايط رامنځ ته كړئ چې د دوى د پر مختگ سبب شي.

# د رسامۍ هنر د تدریس لارښود دريم لوست ۵) مخ

د تدریس وخت یو درسي ساعت

### دویم درسي ساعت

	كتاب	د لوست سرلیک
<i>د</i> تیا	د کتاب له رسمولو او رنګولو سره د زده <i>ک</i> وونکو بل	عمومي موخې
، لاندې	له زدهکوونکو هیله کېږي چې د دې لوست په پاي کې	(پوهنيزې،
	موخو ته ورسيږي. - زدهكوونكي به له رسمولو او رنگولو سره بلد شي.	مهارتي
ي.	يو انځور به رسم او رنگ كړاى شي. - له رسامي او رنگولو سره به يې مينه او علاقه پيدا شې	او ذهنيتي موخې
	ډله ييز او ځانگړي فعاليتونه، پوښتنې، ځوابونه	د تدریس لارې
ه د رنگ	کتاب، کتابچه، قلم، پنسل، پنسل پاک، تباشیر، برس، قطی، د اوبو لوښي.	د لوست اړين توکي
	مشاهدوي او عملي	د ارزونې لارې
۵	سلام اچول، د لنډ احوال پوښتنه، د ټولگي تنظيم، حاضري اخيستل، د کورنۍ دندې کتنه، د تېر لوست يا دونه او له نوي لوست سره يې ارتباط ورکول.	لومړني يا مقدماتي فعاليتونه
۵	د انګیزې پارول	
	پوښتنه:	
	- آیا تاسو کله کتاب رسم کړي او رنگه کړي دي؟	

وخت	د زده کوونکو فعالیتونه	د ښوونکي فعاليتونه
٣٥	- زدهکوونکي د ښوونکي لارښوونو ته ژور ه	- د تختې پر مخ گل رسم، د هغې د رسم د
	پاملرنەكوي، ھخەكوي چې ھغەعمليكړي.	پړاوو په اړوند زدهکوونکو ته معلومات ورکړئ.
دقيقه	زدهکوونکي نوي انځور په خپلو کتابچو کې	د رسمولو د وروستي پړاو او رنگونو په اړه
	د تختې له مخې رسموي.	زدهكوونكو ته معلومات وركړئ.
	د رسم وروستۍ مرحله د ښوونکي په مرسته	- د ټولو زدهکوونکو د کارونو څارنه وکړئ.
	رنگوي.	- د زدهکوونکو کارونه وارزوئ او د دوی
	د رسم كولو پر وخت خپل نظافت ته پاملرنه	د هڅونې په موخه يې رسمونه پر ديوال
	كوي چې كالي او لاسونه يې رنگ نه شي.	وځړوئ.

ارزونه: د خپل ډاډ د ترلاسه کولو لپاره چې زدهکوونکو لوست زدهکړي او يا نه، د څو پوښتنو په کولو يې وارزوئ.

**کورنۍ دنده**: زدهکوونکو ته لارښوونه وکړئ چې د کتاب له مخې رسمونه پړاو په پړاو رسم او رنگه کړي.

#### د ښوونکي لپاره اضافي معلومات

په دې عمر کې زدهکوونکي په چټکۍ سره غواړي چې د خپل کار نتيجه وويني، له دې امله بايد داسې فعاليت ورته غوره شي چې په لږ وخت کې ترسره کېږي.

هغه ماشوم چې له (V-P) کالو پورې عمر لري، له بېلا بېلو رنگونو سره ډېره مينه پيدا کوي. هغوى پريږدئ چې له خپلې خوښې سره رسمونه رنگ کړي، بايد يادونه وکړو چې ماشومان په لويو غړو حاکميت لري، خو پر وړو غړو په ځانگړي ډول پر گوتو سم کنټرول نه لري، له دې امله د ډېرو ظريفو انځورونو د رسمولو او رنگولو له عهدې څخه نه شي وتلی، ځکه چې د ښکلا خوښونې حس د دې عمر په ماشومانو کې رشد نه دی کړی، بايد ښوونکی تل دا حقيقت په پام کې ولري چې د يوه ظريفه او ښکلي رسم هيله ورڅخه ونه لري، د ماشومانو له مور- پلار څخه زموږ هيله دا ده چې د خپلو ماشومانو لپاره لاسي کارونه له بازار څخه وانځلي، همدارنگه هيڅکله يې مشرې خور او مشر ورور ته اجازه ور نه کړئ چې وړو ماشومانو ته کار دستي جوړ کړي، په دې صورت کې ماشومان د نورو په تمه کېږي او خپل باور له لاسه ورکوي، بيکاره کېږي او د ابتکار د عمل قوه له لاسه ورکوي.

ښاغلى ښوونكيه! په دې كتاب كې مو د تدريس د لارښود له بيا ليكنو څخه ډده كړيده. تاسې كولى شئ چې له دې لارښود څخه د ټولو لوستونو په تدريس كې گټه واخلئ.

### گرانو زده کوونکو!

ستاسې تعلیمي کال پای ته ورسید. په دې کال کې تاسې ډېرشیان زده کړل اوس چې د ژمي د رخصتي پیل دی او د څلورم ټولگي کتابونه د ښوونځي د ادارې له خوا درکړل شویدي، په غور او دقت ولولي، ترڅو په څلورم ټولگي کې تاسې له مشکلاتو او ستونزو سره مخامخ نه شئ د دې کتابونو په لوستلو به تاسې ډېرې بریاوې ترلاسه کړئ تاسې ته د ژمي رخصتي ډېره مناسبه موقع ده؛ ځکه چې تاسې کولای شئ د خپلو عملي او نظري مهارتونو سطحه لوړه کړئ کولی شئ چې ښکلي منظرې او ډېر ښایسته ځایونه وگورئ او هغه په خپل ذهن کې وساتئ او په خپل کور کې یې په انځورولو پیل وکړئ چې دا کار به له تاسې سره په عملي مهارتونو کې مرسته وکړي.

ستاسي بريا تل زمور هيله ده



په قندهار کې د ميرويس نيکه مقبره



د هرات جامع جوما ت



د افغانستان د ښکلي طبيعت انځور



په کابل ښار کې د دارالامان تاريخي ماڼۍ